

мотивацію людей до навчання, проведення різноманітних науково-дослідних робіт, експериментів, створення інноваційних проектів і статей.

В. В. Гладиков

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Для економіки України енергозбереження є сьогодні серед пріоритетних напрямків розвитку.

Залізничний транспорт – основний перевізник, що здійснює близько 60 % від усього вантажного обліку транспортної системи країни. Тому при вивченні дисципліни «Енергозбереження» значна увага повинна приділятися вивченню сучасних підходів до організації експлуатаційної роботи станцій, застосування різноманітних методів і форм навчання, що сприяють навчанню студентів у розробці та використанні енергоефективних технологій організації перевізного процесу.

Вирішення проблеми формування професійної компетентності в галузі енергозбереження у майбутніх інженерів залізничного транспорту найбільш результативно шляхом застосування здобутків педагогічної науки, зокрема, системно діяльного, компетентного і технологічного підходів у навчанні; всебічного дидактичного забезпечення як змістового, так і процесуального аспектів навчального процесу; активізації пізнавальної діяльності, яка здійснюється на основі планомірного управління; створення організаційно-педагогічних умов, які стимулюють зростання ефективності запровадження в залізничних вишах сучасних інформаційних засобів та інформаційних технологій

Викладач на лекціях повинен застосовувати математичне обґрунтування застосування тієї чи іншої технології, спрямованої на оптимізацію технологічних процесів, які забезпечують економію ресурсів (енергетичних, матеріальних, фінансових тощо). Рекомендується обговорення наукових і виробничих проблем широкого впровадження енергозберігаючих технологій на залізничному транспорті, підвищення енергетичної незалежності галузі від зарубіжних постачальників енергоносіїв, перспективи створення національної мережі відновлюваних джерел для транспортної енергетики, створення нової конкурентоспроможної та енергоефективної техніки, розвиток інфраструктури транспортного комплексу і т. д.

На практичних заняттях необхідно опиратись на широкий спектр прикладних математичних методів дослідження та оптимізації складних систем, таких як лінійне та нелінійне програмування, теорію ймовірностей та математичну статистику, сітьове планування і обслуговування, теорію графів та ін.

Такий підхід до організації навчального процесу дозволяє сформувати фахівця залізничного профілю з широким та сучасним світоглядом, який здатний вирішувати практичні завдання на виробництві з врахуванням новітніх світових тенденцій щодо енергоефективності та ресурсозбереження.

Л. В. Сменова

СЕМАНТИЧНІ ЗМІНИ В ДІЄСЛІВНІЙ ЛЕКСИЦІ (КІНЕЦЬ XX – ПОЧАТОК XXI СТ.)

Будь-яка мова постійно змінюється. Процеси неологізації та архаїзації постійно відбуваються і в українській мові. Поряд із появою нових слів відбувається і лексико-семантична деривація.

У мовознавстві останнім часом дедалі більше приділяється уваги дослідженню змін у лексичному складі мови, що дає можливість створити повну картину змін у мові на різних її системних рівнях.

Л. І. Мацько проаналізувала політичні причини змін у мовній сфері, що відбулися в кінці XX ст., серед яких основною вважає проголошення незалежної Української держави в 1991 р. та правове утвердження статусу державності української мови (Закон про мови 1989 р. і Конституція 1996 р., ст. 10), виділила десять груп лексичних новацій в українській мові досліджуваного періоду.

Лексикону означуваного періоду на матеріалі засобів масової інформації досліджував О. А. Стишов, який вважає, що саме „Мова мас-медіа є своєрідним дзеркалом сучасної літературної мови, у якому відбивається багатофункціональність національної мови, ступінь її інтелектуалізації”. Автор проаналізував процеси актуалізації та пасивізації окремих груп лексики, зміни в семантиці слів, словотворчі процеси.

Н. В. Стратулат вважає, що кінець XX- початок XXI ст. є для розвитку української мови періодом, для якого „... характерна особлива активність лінгвальних модифікацій, що виявляється в різних інноваційних процесах”.

Слушною є думка С. О. Соколової, що „дієслову властива найбільша багатозначність серед самостійних частин мови. Кількість значень окремих дієслів досягає 10 і більше”. Тому не дивно, що паралельно з такими шляхами поповнення словника, як творення нових слів із наявних у мові елементів, спостерігаємо і лексико-семантичну деривацію, тобто коли вже існуючі слова набувають нових значень. О. А. Стишов зараховує до неологізмів і лексико-семантичні одиниці, які позначені стилістичним „відбитком свіжості”. Автор розрізняє чотири типи неолексем: а) власне неологізми, б) новоутворення, в) трансформації, г) семантичні неологізми.

Яким же чином входять зазначені різні типи неологізмів до мови? На думку О. А. Стишова, слова першої групи входять разом із поняттям і